

חזון עובדיה

חנוכה

שאלות ותשובות

למרן גאון עוזנו

רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל

תוכן העניינים

3הלכות חנוכה
4מצוות הדלקת נרות חנוכה
9זמן הדלקת נרות חנוכה
11שנמים ונרות הכשרים לחנוכה
13הדלקה עושה מצוה ולא הנחה
14סדר הברכות וההדלקה
16דין אכסנאי
17דין מותר השמן
18נר של שבת קודם לנר של חנוכה
18הדלקת נרות חנוכה בערב שבת
19הדלקת נרות חנוכה במוצאי שבת
19סדר תפילות חנוכה
21דיני ההלל בחנוכה
19קריאת התורה בחנוכה

לתגובות והארות

D0527163664@gamil.com

הלכות חנוכה

1. מתי מתחילים ימי החנוכה? בכ"ה בכסלו. (סעיף א')
2. מה דינם של שמונת ימי החנוכה? קבעום לימי שמחה והלל, ואסורים בהספד ותענית, ואין מספידים בהם אלא לחכם בפניו. (שם)
3. מה הטעם למנהג שמדליקים נרות חנוכה בבית הכנסת גם בבוקר? זכר לבית המקדש שהיו מדליקים בו הנרות גם בבוקר. (שם בהערה)
4. מדוע גם בחו"ל תקנו שמונה ימים ולא תשעה? משום שהוא מתקנת חכמים לא החמירו בו כל כך. (שם)
5. מלמד בתלמוד תורה שנפטר, האם מותר להספידו בחנוכה? דינו כתלמיד חכם, ומותר להספידו במועד, בראש חודש, חנוכה ופורים. (שם)
6. בחנוכה ופורים, באיזה מאכלים יעשו סעודת הבראה לאבלים? יעשו הסעודה בקפה ועוגות ולא בביצים קשות ועדשים. (שם)
7. איזה מלאכות נוהגות הנשים שלא לעשות בתוך חצי שעה מהדלקת הנרות? נוהגות שלא לתפור ולסרוג, אבל לבשל ולאפות מותר. (סעיף ב')
8. נשים שלא עושות מלאכה כלל בחנוכה האם טוב עושות? יש לבטל מנהגן, ואפילו התרת נדרים אינן צריכות על מנהגן, ומכל מקום טוב שימנעו ממלאכות כבודות ביום הראשון והשמיני של חנוכה. (שם)
9. האם האנשים עובדים בחנוכה? עובדים כרגיל (שם)
10. מה נוהגים לומר בריבוי הסעודות שמרבים בחנוכה? נוהגים לומר בהם שירות ותשבחות לה' ואז נחשבות לסעודות מצוה. (סעיף ג')
11. מדוע אסר להתענות בחנוכה ופורים? כיון שהם ימי משתה ושמחה. (שם בהערה)
12. מדוע יש נוהגים להרבות במאכלי גבינה בימי החנוכה? זכר לנס שנעשה על ידי יהודית, ומנהג ישראל תורה הוא, וכיום נוהגים לאכול סופגניות. (סעיף ד')
13. האם מברכים על סופגניות באמצע הסעודה? אין מברכים, וטוב להניחן עד לאחר ברכת המזון, ואז יברכו עליהן. (שם בהערה)

14. **מסיבות חנוכה שעורכין בישיבות, האם מותר לספרדי שהוא אבל בתוך י"ב חודש על אביו או אמו להשתתף בהם? מותר. (שם)**

15. **סופגניה המטוגנת בשמן ויש בה ריבה המרוכזת במקום אחד, האם מותר לחממה על הפלאטה בשבת? מותר, משום שרובה יבשה, ואין בישול אחר בישול ביבש. (שם)**

מצוות הדלקת נרות חנוכה

1. **כמה נרות צריך להדליק בכל לילה? מעיקר הדין מספיק נר אחד לכל בני הבית, והמהדרין נוהגים להדליק בכל לילה נר נוסף, עד שביום האחרון יהיו שמונה נרות. (סעיף א')**

2. **אדם שמסופק אם הדליק נרות חנוכה, האם חוזר ומדליק? אינו חוזר ומדליק, שספק דרבנן לקולא. (שם בהערה)**

3. **למי מותר להדליק את נרות החיוב? למי שמעל גיל בר מצוה. (שם)**

4. **למי מותר להדליק את נרות ההידור? למי שמעל גיל חינוך. (שם)**

5. **למי מותר להדליק את נר השמש? מותר אפילו למי שלא הגיע לגיל חינוך (שם)**

6. **מדוע מצוות נרות חנוכה היא מצווה חביבה מאוד? משום שיש בה פרסום הנס. (סעיף ב')**

7. **מה יעשה עני המתפרנס מן הצדקה שאין לו כסף לנרות חנוכה? מוכר כסותו, או ישכיר עצמו לפועל, כדי שיהיה לו כסף לנר אחד בכל לילה. (שם)**

8. **על מה מצווים גבאי הצדקה? לדאוג שיהיה לעניים נרות לפחות לנר אחד בכל לילה. (שם)**

9. **מי שיש לו שמן לכל שמונת הימים לפי המהדרין, ולחבירו אין כלל שמן, מה יעשה? עדיף שיתן לחבירו שמן ושניהם ידליקו בכל יום לפי החיוב בלבד. (שם בהערה)**

10. **מה הטעם שקוראים בכל יום בחנוכה את ההלל עם ברכה? משום שהנס היה מתחדש בכל יום (וישנם טעמים נוספים). (שם)**

11. האם נשים חייבות במצוות הדלקת נרות חנוכה? אף הנשים חייבות, ואף אלמנה הנזונת מנכסי יתומים צריכים לספק לה שמן אף לנרות ההידור, וכמו שנהג בעלה. (סעיף ג')
12. האם נשים יכולות להוציא ידי חובה את האנשים בנרות חנוכה? יכולות להוציא. (שם בהערה)
13. האם מצוות נר חנוכה דוחה מצווה מהתורה? אינה דוחה מצווה מהתורה. (שם)
14. מי שיש לו שמן לנר אחד בלבד לכל ימי החג מה יעשה? ידליק יום אחד בלבד, ואנוס רחמנה פטריה. (סעיף ד')
15. מי שיש לו שמן בלילה השני כשיעור החיוב וההידור, וחושש פן למחר לא יהיה לו שמן כלל, מה יעשה? מוטב שידליק רק נר אחד, שהוא מן הדין, ואת היתר ישאיר למחר. (סעיף ה')
16. מי שביום השמיני אין לו מספיק שמן לכל נרות ההידור מה יעשה? יתן בנר השמיני שמן כשיעור הדלקת חצי שעה שהוא מן הדין, והנותר יחלק לכל שאר נרות ההידור. (שם)
17. טעה והדליק ביום הראשון ב' נרות מה יעשה? יצא ידי חובה ואין צריך לחזור ולהדליק. (סעיף ו')
18. בלילה השני, אם לא היה לו שמן אלא לנר אחד ובירך עליו והדליקו, ולאחר כמה דקות נזדמן לו עוד שמן להידור בלילה ההוא, האם יברך על נרות ההידור? לא יברך. (שם בהערה)
19. בלילה השלישי אם יש לו שמן רק לשתי נרות מה יעשה? ידליק רק נר אחד. (שם)
20. היכן מצוה להניח את נרות החנוכה? מצוה להניח בטפח הסמוך לפתח משמאל הנכנס, כדי שתהיה המזוזה מימין ונרות חנוכה משמאל, ונמצא מוקף במצוות. (סעיף ז')
21. מאיזה צד של החנוכיה יתחיל להדליק בלילה הראשון? יתחיל להדליק את הקיצוני מימין, הרחוק ביותר מהפתח, ובלילה השני ידליק הנר (הנוסף) החדש תחילה הקרוב לפתח, ואח"כ הנר שהודלק אתמול. (סעיף ז')
22. אם אין מזוזה בפתח, היכן יניח החנוכיה? יניחנה מימין הפתח, וידליק הפוך, כלומר בלילה הראשון ידליק הנר הקרוב לפתח. (שם בהערה)

23. באיזה גובה יש להניח הנרות? בתוך עשרה טפחים מקרקע הדירה (כל טפח 8 ס"מ) ויש להניחם מעל 3 טפחים (סעיף ח')
24. מה הדין אם הניח את הנרות מעל עשרה טפחים? יצא יד"ח. (שם)
25. מה הדין אם הניחם מעל 20 אמה? לא יצא אף בדיעבד, וצריך לכבותה ולהניחה במקום הכשר ויחזור וידליקנה בלא ברכה. (שם)
26. הגר בקומה ב' או ג' היכן ידליק הנרות? מצוה שיניחנה בחלון או במרפסת הסמוכה לרשות הרבים. (שם)
27. מדוע טוב להניח הנרות בתוך פנס של זכוכית? כדי שיראו העוברים ושבים שברשות הרבים. (שם)
28. הגר בקומה שהמרפסת גבוהה מקרקע רשות הרבים עשרים אמה, היכן ידליק הנרות? יניח הנרות בפתח הדירה מבפנים. (שם)
29. מה הדין אם הדליק הנרות מתחת לג' טפחים? לא יצא אף בדיעבד, ויכבנה ויגביהנה וידליקנה שנית בלי ברכה, ואם השלהבת היתה מעל ג' טפחים יצא. (שם בהערה)
30. מי שמדליק בנרות שעה, ומדביק הנר על חלון ביתו ללא הכלי, האם עושה כראוי? יש לו על מי שיסמוך. (שם)
31. חנוכיה שנקנתה מגוי, האם צריכה טבילה? אינה צריכה טבילה. (שם)
32. בזמננו שישנם מספר בתים גבוהים אחד ליד השני, הדר בקומה גבוהה והדליק בחלון ביתו האם יצא יד"ח? יצא, שיש פרסומי ניסא לשכנים ממול. (שם)
33. במקומות שמצויים גנבים, היכן יניחו החנוכיה? ידליקו בפתח הבית מבפנים. (שם)
34. א. חצר שיש בה שני פתחים משני רוחות, היכן ידליקו הנרות? יש להדליק בשניהם מפני החשד, ומברך על נר החנוכה שבפתח הראשון ויפטור גם את ההדלקה שבפתח השני, ויש אומרים שידליק רק בפתח אחד. (סעיף ט')
- ב. אם שכח לברך בפתח הראשון, האם יברך כשידליק בפתח השני? לא יברך. (שם)

35. מדוע מדליקים ומברכים על נרות חנוכה בבית הכנסת? משום פרסום הנס, והוא מנהג ותיקין. (סעיף י')

36. האם יוצאים ידי חובת הדלקת נרות, בהדלקה שבבית הכנסת? לא יוצאים יד"ח, שמצוות נר חנוכה נר איש וביתו, ואורחים שאין להם בית להדליק בו יוצאים ידי חובה. (שם בהערה)

37. באיזה מקרה צריך להשאיר שמן בנרות בית הכנסת שידלק חצי שעה? רק במקרה שנשארים ללמוד וכיוצא בזה לאחר ההדלקה. ואם לא נשארים ניתן לכבותם מיד לאחר ערבית. (שם)

38. האם מדליקים נרות בכותל המערבי? פשוט המנהג שמדליקים ומברכים, ויש בזה משום פרסומי ניסא. (סעיף י"א)

39. האם מברכים על ההדלקה במסיבות שנערכות בליל חנוכה? המברכים יש להם על מה שיסמוכו, וטוב שיתפללו שם ערבית מיד לאחר ההדלקה. (סעיף י"ב)

40. א. היכן יש להניח את החנוכיה בבית הכנסת? יש להניחה על שולחן לימין ארון הקודש שהוא צד דרום של בית הכנסת, דומה למנורה שהיתה בבית המקדש בצד דרום. (סעיף י"ג)

ב. כיצד יש לסדר הנרות בחנוכיה בבית הכנסת? יש שנוהגים לסדרם בין מזרח למערב, ויש נוהגים בין צפון לדרום, ובמקום שאין מנהג יסדרום בין מזרח למערב. (שם)

41. מי מדליק את הנרות בבית הכנסת? יש נוהגים שהרב או השמש מדליקים, וטוב שלא יתנו לקטן להדליקם. (למרות שמעיקר הדין יכול להדליק אם אין אורחים בבית הכנסת). (סעיף י"ד ובהערה)

42. האם הציבור צריכים להתכוון בפירוש שלא לצאת ידי חובת ההדלקה בבית הכנסת? אינם צריכים לכוון. (שם בהערה).

43. אם אין עשרה אנשים בבית הכנסת, האם יברכו על ההדלקה? לא יברכו, ואם ידוע שאח"כ יבואו עוד אנשים ויראו הנרות, רשאי הש"צ להדליק בברכה. ונשים וקטנים שהגיעו לחינוך מצטרפים לעשרה. (סעיף ט"ו)

44. **אם יש עשרה בבית הכנסת, אבל שלושה או ארבעה מהם כבר התפללו ושמעו הברכות וההדלקה בבית כנסת אחר, האם יכולים להצטרף לעשרה? יכולים להצטרף. (שם בהערה)**

45. **ש"צ שהדליק בבית הכנסת בלילה הראשון, וברך את שלושת הברכות, האם חוזר אף על ברכת שהחיינו בביתו? חוזר ומברך אף על שהחיינו להוציא את בני ביתו, ואם גר לבד מברך רק ברכת להדליק. (סעיף ט"ז)**

46. **כיצד ינהגו לגבי הדלקת נרות חנוכה כשליל כ"ה בכסיו חל בע"ש? כל אחד מדליק ומברך על הנרות בביתו מבעוד יום, ואח"כ הולכים לבית הכנסת להתפלל, והמדליק בבית הכנסת יברך רק ברכת להדליק. (סעיף י"ז)**

47. **אדם שקדם והדליק (ביום חול) נרות חנוכה בביתו, ואח"כ מדליק בבית הכנסת, איזה ברכות יברך? יברך כל הברכות, הואיל והציבור עדיין לא ברכו בביתם, ויש בזה פרסומי ניסא. (שם בהערה)**

48. **בתי כנסיות שיש להם כמה חדרים שמתפללים שם מנחה וערבית, מדוע מותר לחזן לברך שוב בכל חדר וחדר שמתפללים? הואיל וכל מנין הוא ציבור אחר לגמרי. (שם)**

49. **מי שהדליק בביתו וברך את שלושת הברכות ובא להדליק בבית חבירו, איזה ברכות יברך? יברך את שלושת הברכות. (שם)**

50. **האם אבל מדליק נרות חנוכה? אף האבל בתוך שבעה מדליק בברכה, ובלילה הראשון אף יברך שהחיינו, ומוציא את בני ביתו ידי חובה, אך לא ידליק בלילה הראשון בבית הכנסת, ואם אין אדם אחר הרוצה להדליק בבית הכנסת, ידליק האבל ויברך שהחיינו. (סעיף י"ח)**

51. **שמש בית הכנסת שהדליק בכל שנה את הנרות, האם יכול להדליק הנרות בימי אבלות? יכול להדליק. (שם בהערה)**

52. **מה יעשה האונן בלילה הראשון של חנוכה? יאמר לאשתו או לאדם אחר לברך ולהדליק, ולא יענה אמן אחר הברכות, וטוב שיכנס לחדר אחר ולא ישמע ברכות. ואחר שיקברו המת, כשידליק בלילה השני יברך גם ברכת שהחיינו. (שם)**

53. **אבל שחל יום פקודת השנה של אביו או אמו בחנוכה, האם מותר לו להתענות בחנוכה? אסור להתענות. (סעיף י"ט)**

54. מה צריך לעשות מי שהתענה תענית חלום בחנוכה? צריך להתענות יום אחר לאחר חנוכה לכפר על מה שהתענה בחנוכה. (שם)

זמן הדלקת נרות חנוכה

1. מתי זמן הדלקת נרות חנוכה? זמן ההדלקה בצאת הכוכבים, לא מאחרים ולא מקדימים. (סעיף א')
2. כמה שמן צריך ליתן בנרות? צריך ליתן שמן שידלק לפחות חצי שעה לאחר צאת הכוכבים. (שם)
3. מה יעשה מי שלא הדליק בתחילת הלילה והגיע לביתו בשעה מאוחרת (עד זמן עלות השחר) וכל בני ביתו כבר נרדמו? טוב שיעיר אחד או שנים מבני הבית, ואם אי אפשר יברך וידליק לבדו. (שם)
4. ממתי אסור לאכול סעודת קבע או להתחיל מלאכה? אסור משהגיע זמן ההדלקה, ויש להחמיר חצי שעה קודם ההדלקה. (שם)
5. איזה אכילה נחשבת לסעודת קבע? סעודת קבע היא אכילה יותר מכביצה (54 גרס) פת, ואכילת פירות ושתיית משקים קלים מותר. (שם)
6. האם יש להחמיר שלא ללמוד חצי שעה קודם ההדלקה? אין להחמיר משום ביטול תורה. (שם בהערה)
7. ישראל הדר בכפר ואין עמו עוד ישראל, האם מדליק בברכה? מדליק בברכה. (שם)
8. בזמננו שיש עוברים ושבים אף לאחר חצי שעה מההדלקה, האם צריך להוסיף שמן בנרות? אין צריך להוסיף. (שם)
9. מי שיש לו שמן בצמצום, ואינו יודע אם יספיקו לדלוק חצי שעה, האם יברך על ההדלקה? אם רוצה רשאי לברך. (שם)
10. מי שהגיע מאמריקה לבית עשרים דקות לפני עלות השחר, האם יכול להדליק בברכה? יכול להדליק בברכה, אף שלא נשאר מן הלילה חצי שעה. (שם)
11. בעל הבית המתאחר לבא להדליק, האם רשאים בני ביתו לאכול סעודת קבע קודם ההדלקה? רשאים לאכול. (שם)

12. **מתי מדליקים נרות בבית הכנסת? מדליקים בין מנחה לערבית עם שקיעת החמה, כדי שבמשך כל זמן תפילת ערבית יראו הציבור את הנרות, ויש בזה משום פרסומי ניסא. (סעיף ב')**

13. **מי שטרוד, ממתי התירו לו להדליק הנרות? מפלג המנחה, ובלבד שיתן בנרות שמן שידלוק חצי שעה לאחר צאת הכוכבים. (שם בהערה)**

14. **הנוהגים להתפלל תפילת ערבית מפלג המנחה, ממתי יכולים להדליק נרות בבית הכנסת? יכולים להדליק מפלג המנחה ולמעלה ואין להרהר על מנהגם. (שם)**

15. **אם לא הדליקו הנרות בבית הכנסת בין מנחה לערבית מתי ידליקו? ידליקו אח"כ קודם עלינו לשבת, וצריך שיהיו שם עשרה בעת ההדלקה. (שם)**

16. **א. כמה שמן צריך ליתן בנרות בערב שבת? צריך ליתן בהם שיעור שידלקו חצי שעה לאחר צאת הכוכבים ולכן לא יקדימו ההדלקה יותר מדאי, אלא ידליקו כרבע שעה לפני השקיעה, ויתנו שמן שידלק שעה אחת. (סעיף ג')**

ב. **אם לא נתן בע"ש שמן שידלק חצי שעה לאחר צאת הכוכבים, מה יעשה? יכבה ויחזור וידליק ללא ברכה. (שם בהערה)**

17. **מי שהגיע לביתו בשעה מאוחרת, האם יקדים להתפלל ערבית, או ידליק נרות קודם? יקדים להתפלל ערבית מדין תדיר. (סעיף ד')**

18. **בית כנסת שמתקיים בו בכל ערב שיעור מיד אחר תפילת ערבית, מה יעשו בימי החנוכה? הטוב ביותר שילכו כל הקהל להדליק נרות בביתם, ואח"כ יחזרו לשמוע השיעור, אך אם יש חשש שלא יחזרו כולם, או שדירתם רחוקה מבית הכנסת, יקיימו את השיעור כרגיל, וידליקו הנרות לאחר השיעור. (סעיף ה')**

19. **המנהג שנוהגים בכוללים בימי החנוכה שמפסיקים מלימודם בשעה ארבע אחר הצהרים, כדי להדליק נרות חנוכה בצאת הכוכבים במעמד כל בני ביתם, האם הוא מנהג טוב? מנהג זה מיוסד על אדני פז, ואין להרהר אחריו. (סעיף ו')**

שמנים ונרות הכשרים לחנוכה

1. איזה שמנים ופתילות כשרים לחנוכה? כל השמנים והפתילות כשרים לנר חנוכה, ושמן זית ופתילה מצמר גפן הם מצוה מן המובחר. (סעיף א')
2. במקום שאין שמן זית מצוי, במה ידליקו הנרות? ידליקו בנרות שעוה, שאורן צלול כמו שמן זית. (שם)
3. האם מותר להדליק חלק מנרות שמן וחלק מנרות שעוה? לכתחילה לא יעשה כן, אלא או כל הנרות שמן, או כל הנרות שעוה. (שם)
4. מה יעשה אם שמן זית יקר מאוד? ידליק את נר החיוב משמן זית, ושאר נרות ההידור בשמן רגיל. (שם)
5. האם מותר להשתמש בפתיל צף על השמן לפתילות חנוכה? מותר. (שם בהערה)
6. האם מותר להדליק נרות חנוכה משמן של ערלה? אסור, משום שערלה אסורה בהנאה. (סעיף ב')
7. האם מותר להדליק נרות בשמן של שביעית? יש אוסרים ויש מתירים. (סעיף ג')
8. האם מותר להדליק נרות בשמן של שביעית מהתר מכירה? מותר. (שם)
9. שמן זית שלא הפרישו ממנו תרומות ומעשרות האם מותר להדליק בו? אין להדליק ממנו, לא נר שבת ולא נר חנוכה. (סעיף ד')
10. שמן זית שנפל בו עכבר, האם מותר להדליק בו נר חנוכה? אסור. (סעיף ה')
11. האם מותר להדליק בשמן שהונח תחת המטה וישנו עליה בלילה? מותר. (סעיף ו')
12. האם מותר לאכול מאכלים שהונחו תחת המטה וישנו עליה בלילה? מותר, במיוחד במקום שיש הפסד מרובה. (שם)
13. שמן שיש בו תערובת שומן של בהמה טמאה, האם מותר להדליק בו? מן הדין מותר להדליק בו, אמנם, טוב להמנע מלהדליק בו נרות חנוכה.
14. שמן שיש ספק אם מעורב בו דבר אסור, האם מותר להדליק בו? מותר. (שם בהערה)

15. מדוע אי אפשר לצאת ידי חובת הדלקת הנרות באור החשמל? משום שצריך להקפיד על שמן ופתילה כמו בבית המקדש. (סעיף ח')
16. האם יוצאים ידי חובת הדלקת נרות ע"י הדלקת הגאז? אין יוצאים ידי חובה. (שם בהערה)
17. בית כנסת שמדליקים בו חנוכיה חשמלית, האם יכולים לברך עליה? אינם יכולים לברך. (שם)
18. מי שאין לו שמן ופתילות, האם יכול להדליק במקום את אור החשמל? ידליק ללא ברכה, ואם נזדמן לו אח"כ שמן ופתילה ידליק שוב בברכה. (שם)
19. הטס במטוס, או הנוסע ברכבת, ואין באפשרותו להדליק נרות מה יעשה? טוב שידליק פנס חשמלי בלי ברכה, זכר לנס. (שם)
20. המדליק נר חנוכה משמן גזול או גנוב, האם יצא יד"ח? בדיעבד יצא, אבל אין לו לברך עליו "להדליק נר חנוכה". (סעיף ט')
21. מדוע נוהגים להוסיף לנרות נר נוסף שנקרא שמש? משום שאסור להשתמש לאור הנרות, ואם משתמש יהיה לאור השמש שמדליקים אחרון, ומותר להשתמש לאורו. (סעיף י')
22. היכן נוהגים להניח את השמש? נוהגים להניחו יותר גבוה משאר הנרות. (שם)
23. מתי מותר לכבות את נר השמש? לאחר חצי שעה מההדלקה. (שם)
24. האם מותר לעשות תשמיש עראי של מצוה לאור הנרות? מותר. (שם בהערה)
25. המסופק בדין בהלכות חנוכה, ורוצה לעיין בספר לאור הנרות החנוכה, האם יכול? יכול לעיין לאור הנרות. (שם)
26. אם כבה האור שבבית, ורוצה לילך בביתו ממקום למקום לאור הנרות, האם צריך לעצום עיניו? אינו צריך לעצום. (שם)
27. האם מותר להשתמש בחנוכיה למצותה, ולהדליקה שוב להאיר בה סעודת מצוה? מותר. (שם)
28. האם יש קדושה בנר השמש? אין בו קדושה כלל, ומותר להשתמש בו לכל דבר הרשות. (סעיף י"א)

29. האם מותר להדליק נר חנוכה מנר חנוכה הסמוך לו? מותר, אבל לא עי"י נר אמצעי. (סעיף י"ב)

30. נר חנוכה שכבה ורוצה לחזור ולהדליקו (למרות שאינו חייב) האם מותר להדליקו מנר חנוכה אחר? אסור, אלא אם עברה חצי שעה שמותר. (שם)

31. האם צריך להחליף בכל ערב את הפתילות בפתילות חדשות? אין צריך להחליף. (סעיף י"ג)

32. האם מותר להדליק מנר חנוכה נר שבת? נר של בית הכנסת ונר של שבת ונר חנוכה, כולם נחשבים נרות של מצוה, ומותר להדליק נר זה מנר אחר. (סעיף י"ד)

הדלקה עושה מצוה ולא הנחה

1. אם הדליק הנרות כדין, וכבו הנרות האם צריך לחזור ולהדליקן? אינו צריך, שההדלקה עושה מצוה, ואם רוצה יחזור וידליק ללא ברכה ותע"ב. (סעיף א')

2. אם הדליק הנרות במקום שהיה צפוי שיכבו ואכן כבו, האם יצא ידי חובה? לא יצא, וצריך לחזור ולהדליקן בפנים באופן שלא יכבו עי"י הרוח. (שם)

3. המדליק נר חנוכה בע"ש מבעוד יום, וכבה קודם קבלת שבת, האם צריך לחזור ולהדליקו? איך צריך להדליקו שנית, והמחמיר לחזור ולהדליקו תע"ב. (סעיף ב')

4. אם בשעת ההדלקה לא היה בנרות שמן שיספיקו לדלוק חצי שעה, האם יצא ידי חובה? לא יצא וצריך לכבותה, להוסיף שמן כשיעור ולהדליקה בלא ברכה. (שם בהערה)

5. מה יעשה סומא לגבי הדלקת הנרות? סומא שהוא נשוי, תדליק אשתו נר חנוכה ותברך, ואם אינו נשוי ויש לו בית בפני עצמו ידליק הוא בעצמו ויברך כל הברכות. (סעיף ד')

6. האם סומא מברך על נר הבדלה? אינו מברך. (שם בהערה)

7. האם סומא חייב בשמיעת מקרא מגילה? חייב. (שם)
8. האם סומא מברך ברכת יוצר המאורות? חייב לברך, ואף ברכת שהחיינו מברך. (שם)
9. האם סומא יכול להוציא אחרים בהדלקת נר חנוכה? יכול להוציאם ידי חובה. (שם)
10. היכן צריך להניח את הנרות בזמן הדלקתם? צריך להדליק נרות חנוכה במקום הנחתם. (סעיף ה')
11. אם בעל הבית חולה ואינו יכול לקום ממתנו להדליק נר חנוכה, מה יעשו? אין מביאין לו החנוכיה ליד מטתו, אלא ימנה שליח שיברך וידליק במקומו. (סעיף ו')
12. מה נוסח הברכה שמברך שליח המדליק נר חנוכה? השליח מברך "להדליק נר חנוכה" ואם ברך "על הדלקת נר חנוכה" יש לו על מה שיסמוך. (סעיף ז')
13. מילא קערה שמן, והקיפה בפתילות, האם יוצא בה ידי חובת ההדלקה? אם כפה עליה כלי, עולה לכמה בני אדם, כגון המהדרין שכל אחד מבני הבית מדליק נר אחד, ואם לא כפה, הרי היא כמדורה ואפילו לאדם אחד לא עולה. ואם יש רווח אצבע ביניהם, ואין השלהבת נוגעת בחבירתה, י"א שיצא יד"ח. (סעיף י"ח)
14. חנוכיות עגולות שיוצאים מהם קנים סביבותיהן בעיגול, ועל כל קנה נר אחד, ובין כל קנה מרחק כעובי אצבע האם ניתן להדליק בהן? כשרות להדליק בהן נר חנוכה. (סעיף ט')

סדר הברכות וההדלקה

1. מה שלושת הברכות שמברך המדליק בלילה הראשון קודם ההדלקה?
- א. להדליק נר חנוכה.
- ב. שעשה ניסים לאבותינו.
- ג. שהחיינו (ובשאר הלילות אין מברכים שהחיינו) (סעיף א')

2. מי שברך על הנרות "להדליק נר של חנוכה" האם יצא ידי חובה?
בדיעבד יצא יד"ח. (שם בהערה)
3. האם גר צדק אומר שעשה ניסים "לאבותינו"? אומר "לאבותינו" וא"צ לומר "לעם ישראל". (שם)
4. מי שקנה חנוכיה מכסף ולא ברך עליה שהחיינו בשעת הקניה, מה יעשה? כדאי שבלילה הראשון בברכת שהחיינו יכוון גם על החנוכיה, ולא יחכה ללילה השני, כדי לא לעשות הפסק בין הברכות להדלקה. (שם)
5. הדליק הנרות ללא ברכה, האם יצא? יצא ידי חובה. (שם)
6. כיצד צריך להדליק את פתילות הנרות? יש להדליקם עד שתהא השלהבת עולה מאליה (וכן בהדלקת נרות שבת). (סעיף ב')
7. מתי יאמר נוסח "הנרות הללו"? אחר שברך והדליק נר אחד, תוך כדי הדלקת נרות ההידור. וכן "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד". (סעיף ג')
8. אם שכח לברך הברכות קודם ההדלקה מה יעשה? כל זמן שלא סיים להדליק הנרות יכול לברך אף ברכת להדליק, ומשסיים להדליק הנרות יכול לברך רק ברכת שעשה ניסים, ושהחיינו. (סעיף ד')
9. מי שהדליק בביתו, ובשעת הברכה היתה כוונתו על הדלקה בעוד בתים, האם גם באותם בתים יחזור ומברך? א"צ לחזור ולברך, ואם לא כיון חוזר ומברך. (שם בהערה)
10. אם לא ברך שהחיינו בלילה הראשון, עד מתי יכול לברך? רשאי לברך בלילה השני והלאה, בשעה שמברך ומדליק נר חנוכה. (סעיף ה')
11. שכח לברך בכל שמונת ימי חנוכה שהחיינו, ונזכר ביום השמיני, האם יכול לברך שהחיינו על עצם ימי החנוכה? אינו מברך משום סב"ל. (שם בהערה)
12. מי שלא היה בביתו בלילה הראשון, והדליקה עליו אשתו, וברכה כל הברכות האם יברך שהחיינו בלילה השני? יברך שהחיינו. (סעיף ו')
13. א. מי שלא הדליק נר חנוכה ואינו עתיד להדליק אח"כ, ואין מדליקין עליו בביתו, מה יברך כשרואה נר חנוכה? יברך בלילה הראשון "שעשה ניסים" ו"שהחיינו" ובשאר הלילות רק ברכת "שעשה ניסים". (סעיף ז')

- ב. האם צריך לראות את כל הנר או מספיק לראות השלהבת כשמברך? מספיק שיראה השלהבת, ויודע שהם נרות חנוכה. (שם בהערה)
- ג. אם כבה הנר העיקרי, ונשארו נרות ההידור דולקים האם יכול לברך עליהם? יכול לברך (שם)
- ד. עד מתי הרואה יכול לברך על נרות הדולקים? עד חצי שעה מהדלקתם. (שם)
- ה. בע"ש שצריך להדליק נר חנוכה מבעוד יום הרואה הנרות ההם, האם יכול לברך עליהם? רשאי לברך אפילו קודם צאת הכוכבים, כיון שהודלקו למצוות נר חנוכה. (סעיף ח')
- ו. הרואה נרות חנוכה שהודלקו בבית הכנסת, בתוך חצי שעה מהדלקתם, איזה ברכות יברך? יברך "שעשה ניסים" בכל הלילות, ובלילה הראשון אף "שהחיינו". (סעיף ט')

דין אכסנאי

1. אכסנאי שאין מדליקין עליו בביתו, מה צריך לעשות כדי לקיים מצוות נרות חנוכה? צריך ליתן פרוטה לבעל הבית שלו על מנת להשתתף בשמן של נר חנוכה, ואם בעל הבית מקנה לו חלק בשמן במתנה, אין צריך להשתתף. (סעיף א')
2. אכסנאי שיש לו פתח לעצמו, האם ישתתף עם בעל הבית? אינו משתתף, אלא ידליק בפתח חדרו. (שם)
3. בחורי ישיבה שהוריהם מדליקים עליהם בביתם, האם צריכים להדליק נרות? אינם צריכים לא להדליק ולא להשתתף. ואם רוצים להדליק, ידליקו ללא ברכה ובני ישיבות אשכנזים מדליקים בברכה בחדרי הפנימיה שלהם (שם ובהערה)
4. אדם הדר בחו"ל, ובימי החנוכה שוהה בארץ ישראל ואשתו מדליקה הנרות בביתם, האם ידליק נרות? יכול להדליק נר חנוכה בצאת הכוכבים ולברך "להדליק נר חנוכה". (שם)
5. אכסנאי נשואי, שאינו יודע אם מדליקים עליו בביתו ויש לו פתח בפני עצמו, מה יעשה? יכול להדליק בברכה בפתחו. (שם)

6. בן נשואי הסמוך על שולחן אביו, ויש לו חדר מיוחד שהוא לן שם, האם צריך להדליק נרות בפני עצמו? אינו צריך לא להדליק ולא להשתתף, ואם רוצה להדליק, ידליק ללא ברכה. (סעיף ב')

7. בן נשואי המתארח אצל אביו או חמיו, ובמוצ"ש חוזר לביתו, היכן ידליק הנרות? ידליק הנרות כשחוזר לביתו, ואפי' אם השתתף בפרוטות אינו יוצא ידי חובה שעיקר החיוב הוא במקום שישן. (סעיף ג')

8. חיילים ספרדים, האם צריכים להדליק נרות? יכולים לסמוך על ההדלקה שמדליקים בביתם, ואם לא מדליקים במקום שנמצאים בו נרות כלל, יכולים להדליק בתוך מחניהם בברכה, אע"פ שמדליקים עליהם בבתיהם. (סעיף ד')

9. חיילים אשכנזים החונים בשדה עם אוהלים, האם ידליקו בברכה נרות החנוכה? מדליקים ללא ברכה. (שם)

10. היושב בספינה ויש לו חדר מקורה, האם מדליק נרות? צריך להדליק נרות חנוכה. (שם בהערה)

11. מי שנמצא בכפר של גויים, ואינו רואה שם נר חנוכה, האם ידליק נרות חנוכה? אף שמדליקים עליו בביתו מדליק נר חנוכה בברכה. (וטוב שיכון לא לצאת ידי חובה בהדלקה שמדליקין עליו בביתו). (סעיף ה')

דין מותר השמן

1. א. ביום השמיני של חנוכה, הנותר מן השמן הצריך לשיעור ההדלקה, מה יעשה עמו? עושה לו מדורה ושורפו בפני עצמו. (סעיף א')

ב. אם מותר השמן נתערב בשמן כשר, ויש ששים כנגדו, האם מותר להשתמש בשמן לצורכו? מותר להשתמש. (שם)

ג. אם אין ששים כנגד מותר השמן, האם מותר להוסיף שמן כשר עד שיהיה ששים כנגדו? מותר. (שם)

ד. אם התנה בפרוש בשעה שנתן השמן והפתילות שאם יכבו תוך זמן מצותן שיוכל להנות מהם, האם מועיל תנאו? תנאו מועיל ויכול להשתמש בשמן ובפתילות לכל צרכיו. (שם בהערה)

2. בקבוק שמן שהזמינו וייחד אותו לנר חנוכה, האם מותר להשתמש בשמן שבבקבוק לכל צרכיו? מותר. (סעיף ב')

נר של שבת קודם לנר חנוכה

1. מי שאין ידו משגת לקנות בערב שבת גם נר חנוכה וגם נר שבת איזה נר יקנה? יקנה נר של שבת משום שלום בית, ואם דולק האור בבית, יקנה נר של חנוכה. (סעיף א')
2. אם יש לו נר לשבת, ואין לו כסף לקנות גם נר חנוכה וגם יין לקידוש היום, מה יקנה? יקנה נר חנוכה שפרסום הנר עדיף. (סעיף א')
3. מי שיש לו בערב שמן לנר חנוכה ליום אחד בלבד, ומעות נוספות לקנות בהן או שמן לנר חנוכה במוצ"ש או יין לקידוש היום, מה יקנה? יקנה יין לקידוש, משום שמצוות הקידוש קרובה יותר מאשר מצוות הדלקת הנר במוצ"ש. (סעיף ב')
4. מה קודם, שמן לנר חנוכה לליל שישי, או שמן לנרות שבת? נר חנוכה לליל שישי קודם. (שם בהערה)
5. יין לקידוש בבית הכנסת, או שמן לנרות חנוכה בבית הכנסת, מה עדיף? נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא. (סעיף ג')

הדלקת נרות חנוכה בערב שבת

1. בע"ש מה ידליק קודם, נר שבת או נר חנוכה? נכון להדליק קודם נר חנוכה ואח"כ נר שבת, ואם הזמן דחוק, ידליק נר אחד למצות נר חנוכה, ושאר נרות ההידור ידליק לאחר שתברך ותדליק האשה נרות שבת. (סעיף א')
2. מתי טוב להתפלל מנחה בערב שבת חנוכה? טוב להתפלל קודם הדלקת הנרות, ורק אם מתפלל במנין. (סעיף ב')
3. מדוע בערב שבת שמדליקים הנרות סמוך לפתח הבית, צריך לשים דבר שיהיה חוצץ בין נרות חנוכה לפתח? כדי להגן מפני הרוח שלא יכבה את הנרות בעת פתיחת הדלת. (סעיף ג')

4. מדוע אסור לקבוע את החנוכה שמדליקין בה בשמן בדלת? משום שכשיפתח ויסגור את הדלת, מרחיק את השמן מהפתילה שבנר, או מקרבו אליה ויש בזה איסור מכבה או מבעיר. (שם)

5. האם מותר לקבוע חנוכה עם נר שעה בדלת? אסור. (שם)

הדלקת נרות חנוכה במוצאי שבת

1. במוצ"ש, האם קודם מבדילין על הכוס, או קודם מדליקין נרות חנוכה? בבית הכנסת קודם מדליקין ואח"כ מבדילין, ובבית קודם מבדילין ואח"כ מדליקין. (סעיף א')

2. הנוהגים להחמיר בצאת שבת כדעת רבנו תם, מתי ידליקו נרות חנוכה במוצ"ש? אף בשבת זו ידליקו הנרות בצאת שבת לדעת רבינו תם. (סעיף ב')

סדר תפילת חנוכה

1. מה מוסיפים בתפילה בימי החנוכה? מוסיפים "על הניסים" בברכת ההודאה. (סעיף א')

2. ממתי מוסיפים בתפילה "על הניסים"? מתפילת ערבית מוסיפים, אע"פ שעדיין לא הדליקו נרות בביתם אלא רק בבית הכנסת. (ואפילו אם התפללו ערבית לפני השקיעה). (שם)

3. אם שכח לומר על הניסים בתפילה, מה יעשה?

א. אם נזכר קודם שאמר ה' בחתימתו: חוזר ואומר מודים אנחנו לך "על הניסים" וכו' וממשיך ועל כולם.

ב. אם אמר את שם ה': אינו חוזר, וטוב שיאמר בסוף אלקי נצור "מודים אנחנו לך על הניסים וכו'", ואינו רשאי לאמר קודם "שים שלום" משום הפסק. (סעיף א')

4. מי שאמר "על הניסים" ולא הוסיף "בימי מתתיה" וכו' והמשיך "ועל כולם" ונזכר קודם שחתם שם ה' מה יעשה? צריך לחזור ולפרט הנס ולומר "בימי מתתיה" (שם בהערה)

5. טעה ואמר "על הניסים" בברכת רצה (במקום שאומרים "יעלה ויבא") מה יעשה? אם נזכר בהודאה, חוזר ואומרו במקומו, ואם נזכר בסוף התפילה, אינו חוזר. (סעיף ב')
6. האם מותר לדלג או לקצר את נוסח "על הניסים" כדי להספיק לענות לקדיש או קדושה? אסור. (שם)
7. טעה בימי חנוכה ואמר ב"על הניסים" "בימי מרדכי ואסתר" במקום "בימי מתתיה", חוזר? אינו חוזר. (שם בהערה)
8. היכן מוסיפים בברכת המזון לומר "ועל הניסים"? מוסיפים בהודאה, לפני "על הכל ה' אלוקינו" (סעיף ג')
9. אם שכח לומר "על הניסים" בברכת המזון מה יעשה?
א. אם נזכר לפני שאמר שם ה': יחזור לאומרו.
- ב. אם נזכר לאחר שם ה': אינו חוזר, וטוב שיאמר באמצע הרחמן "הרחמן הוא יעשה עמנו נסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, בימי מתתיה וכו'" (שם)
10. א. האם מזכירים את חנוכה בברכת מעין שלוש? אין מזכירים. (סעיף ב')
- ב. אם עבר והזכיר את חנוכה בברכת מעין שלוש, האם נחשב להפסק? אינו נחשב להפסק, ואין צריך לחזור. (שם בהערה)
11. נוסחים בתפילת ימי החנוכה:
א. אומרים תְּשִׁמוֹנָאֵי הַאֲלֹפִי נַחֵה, וְלֹא תְּשִׁמוֹנָאֵי (סעיף ה')
- ב. אומרים מתתיה ולא מתתיהו. (שם)
- ג. אומרים "כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל" ולא אומרים "כשעמדה עליהם". (סעיף ו')
- ד. אומרים מלכות יון "תְּרַשְׁעָה" הריש בחיריק. (סעיף ז')
- ה. אומרים "לשכחם תורתך" ולא "מתורתך" (סעיף ח')
- ו. אומרים "לך" עשית שם גדול וכו' (סעיף ט')
- ז. אומרים ופרקן "כהיום הזה" (סעיף י')
- ח. אומרים "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו" בהלל ובהודאה. (סעיף י"א)

ט. אומרים ועשית עמהם "ניסים ונפלאות" ולא "נס ופלא". (סעיף י"ב)
12. מי שהתחיל לסעוד ביום השמיני של חנוכה, ונמשכה סעודתו עד אחר צאת הכוכבים, האם יאמר על הניסים בברכת המזון? אעפ"כ אומר על הניסים. (סעיף י"ג)

דיני הלל בחנוכה

1. כמה פעמים גומרים את ההלל בחנוכה? בכל שמונת ימי החג גומרים את ההלל (בברכה) בין ביחיד בין בציבור. (סעיף י"א)
2. מה מברכים לפני קריאת ההלל? מברכים "אקב"ו לגמור את ההלל, ולאחריו ברכת יהללוד. (שם)
3. מי שטעה וקרא את ההלל בדילוג ובלא ברכה מה יעשה? יחזור ויקרא את ההלל כולו, בלי ברכה. (שם)
4. יחיד שבירך "לקרוא" את ההלל במקום "לגמור" את ההלל, האם יצא? יצא ידי חובה. (שם בהערה)
5. יחיד שנזכר באמצע מזמורי ההלל שלא בירך "לגמור את ההלל", מה יעשה? יברך במקום שנזכר. (שם)
6. האם נשים חייבות בקריאת ההלל? נשים פטורות מקריאת ההלל בחנוכה ובשאר המועדים ואם רצו יקראו ההלל ללא ברכה. (סעיף ב')
7. האם אבל יאמר את ההלל בחנוכה? אף האבל חייב לגמור את ההלל בכל ימי החנוכה. (סעיף ג')
8. מדוע האבל אינו אומר את ההלל בראשי חודשים? משום שאינו יכול לומר בהלל "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו" כי האבל אסור בשמחה. (שם)
9. האם מותר לדבר באמצע קריאת ההלל? לדבר אסור, ולענות אמן, קדיש, קדושה וברכו מותר. (סעיף ד')
10. בימים שגומרים בהם את ההלל, האם יענה אמן לקדיש תתקבל לפני שסיים לומר את ההלל? לא יענה אמן, ובימים שלא גומרים את ההלל יענה אמן. (שם בהערה)

11. **אם סיים את ההלל, ואמר הפסוק האחרון עד "כי לעולם חסדו" ושמע דברים שבקדושה כגון קדיש וקדושה, או ברכות, האם מותר לו לענות? מותר לו לענות קודם ברכת יהללוך. (סעיף ה')**
12. **האם ברכת "לגמור את ההלל" צריך לצאת בה י"ח מהחזן? כל יחיד יכול לומר ברכה זו לעצמו. (סעיף ו')**
13. **אם סיים לברך "לגמור את ההלל", ועדין לא התחיל את פסוקי ההלל, ושמע את הש"צ שגם הוא סיים את הברכה, האם יענה על ברכתו אמן? לא יענה אמן משום הפסק. (שם)**
14. **מתי זמן קריאת ההלל? כל היום כשר לקריאת ההלל מנץ החמה ועד השקיעה, ובדיעבד אם קרא מעלות השחר יצא. (סעיף ז')**
15. **אם לא קרא ההלל כל היום ונזכר בבין השמשות, מה יעשה? טוב שיקרא ההלל בלי ברכה. (שם בהערה)**
16. **א. איזה מזמור מוסיפים לומר בתפילה לאחר שיר של יום? מוסיפים לומר המזמור "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד". (סעיף ח')**
- ב. מתי אומרים מזמור זה בר"ח טבת? אומרים אותו אחר תפילת מוסף, אחר מזמור "ברכי נפשי", (ואומרים קודם "ברכי נפשי" שנחשב לתדיר יותר מאשר מזמור החנוכה). (שם)**

קריאת התורה בחנוכה

1. **היכן קוראים בתורה בימי החנוכה? בכל שמונת ימי החנוכה קוראים בפרשת הנשיאים, ומתחילים מפרשת ברכת כהנים. (סעיף א')**
2. **אם ביום הראשון דלגו על "ברכת כהנים" והתחילו מ"ויהי ביום כלות משה" האם יצאו? יצאו ידי חובת הקריאה, ואינם צריכים לחזור. (שם בהערה)**
3. **אם קרא הש"צ ביום הראשון רק הפרשה של "ויהי המקריב ביום הראשון", האם יצאו? יצאו ידי חובת הקריאה ואינם צריכים לחזור. (שם)**

4. **אם טעו וקראו את הקריאה של יום שלישי ביום שני, האם יצאו? יצאו ידי חובה, ואין צריך לחזור ולקרוא, אפילו הס"ת מונח לפניהם, והוא הדין לשאר ימי חנוכה. (סעיף ב')**

5. **א. מה סדר קריאת הותרה ביום השמיני? הכהן קורא עד "מלאה קטורת, הלוי קורא משם עד "יום התשיעי", השלישי חוזר וקורא "ביום השמיני" עד "כן עשה את המנורה". (סעיף ג')**

ב. **אם קרא לשלושתם "וביום השמיני" בלבד האם יצאו ידי חובה? יצאו ואינם צריכים לחזור, ומ"מ אם עדין לא החזירו הס"ת למקומו, טוב שימשיך השלישי לקרוא בלא ברכה מ"ביום התשיעי" עד "כן עשה את המנורה". (שם)**

ג. **אם קראו עד סוף פרשת נשא שהיא סיום פרשת הנשיאים, ולא קראו קריאת המנורה שבפרשת בהעלותך, האם צריכים לחזור? אינם צריכים לחזור ואפילו אם עדיין לא החזירו הס"ת למקומו. (שם בהערה)**

6. **א. מה סדר קריאת התורה של ר"ח טבת שחל ביום חול? מוציאים שני ס"ת, בראשון עולים שלושה וקוראים קריאת ר"ח ובשני עולה הרביעי וקורא בשל חנוכה. (סעיף ד')**

ב. **מה יעשו אם טעה החזן והעלה ארבעה עולים בס"ת הראשון של ר"ח? יעלה עולה חמישי לס"ת שני של חנוכה, שלא יראה פגום שהוציאוהו ולא קראו בו. (שם)**

ג. **אם טעה החזן, ובספר תורה הראשון קרא בשל חנוכה, מה יעשו? יגמור קריאת חנוכה עם העולה הראשון ואח"כ יעלו שלושה עולים לס"ת של ר"ח. (סעיף ה')**

7. **אם טעו וקראו שלושה עולים בימי החנוכה בפרשת השבוע, האם יצאו? יצאו ידי חובה. (שם בהערה)**

8. **א. מה סדר קריאת התורה בר"ח טבת שחל בשבת? מוציאים שלושה ספרי תורה,**

בראשון : קוראים בפרשת השבוע ששה עולים.

בשני : קוראים בשל ראש חודש, ומתחילים מפסוק "וביום השבת" והעולה אומר קדיש.

בשלישי : המפטיר קורא בפרשת הנשיאים וגם הוא אומר קדיש. (סעיף ו')

- ב. אם טעו ואמרו קדיש אחרי ס"ת הראשון, מה יעשו? בכל זאת יאמרו קדיש אחרי ס"ת שני וכן אחרי אחרי ס"ת שלישי. (שם)
- ג. באיזה מקרה לכתחילה יש לומר קדיש בס"ת הראשון? במקרה שעלו שבעה עולים או יותר בס"ת הראשון. (שם)

הלימוד לעילוי נשמת

דוד בן מאיר

יגאל בן זוליכה

טובה בת טאוס

מלכה בת מונבר

ג'ולי בת חנה

שמואל בן חתון

ברוך בן מונס

שולמית בת בגומג'אן

ר' יוסף בוכריץ בן ג'ולי

הרבנית אורידה (מאזוז) ענקרי בת הרבנית רחל ע"ה

ר' אברהם יוסף בן סוליקה